

6 клас

Урок №1

Дата:

ГЕОГРАФІЯ — НАУКА ПРО ЗЕМЛЮ

Мета: формувати в учнів загальні уявлення про географію як науку; ознайомити зі структурою курсу, джерелами географічних знань; розвивати первинні навички добору географічної інформації з різних джерел географічних знань; сприяти розумінню ролі географічних знань у житті людей, усвідомленню необхідності читати; створювати умови для зацікавлення учнів у вивченні географії.

Обладнання: підручники, атласи, енциклопедії, географічні довідники, електронні географічні атласи та посібники, журнали «Вокруг света», «Гео», книги Ж. Верна, Р. Стівенсона, Ю. Сенкевича та ін.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Очікувані результати: учні навчаться: розрізняти складові географічної науки, підбирати географічну інформацію з різних джерел та визначати її корисність для себе; пояснювати на конкретних прикладах значення географії для життєдіяльності людини.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Організаційно-дисциплінарні вимоги до вивчення курсу.

Ознайомлення з критеріями оцінювання навчальних досягнень.

Види контролю та практичних робіт.

Необхідні матеріали для вивчення предмета протягом року (підручник, зошит, зошит з друкованою основою для практичних робіт, атлас, контурні карти тощо).

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Приєм «Приваблива мета»

Кожен із вас, мабуть, запускав паперові кораблики весняними струмками і, можливо, мріяв вирушити з ними в далекі казкові мандри. Хто ж не мріяв про далекі країни та пригоди разом із літературними та кінематографічними героями.

Чи траплялося вам уявляти себе відважним першовідкривачем незвіданих земель, що продирається звивистими стежками в лісі?

На уроках географії на вас очікуватимуть захопливі подорожі, дивовижні відкриття, цікаві ігри. Однак хто ж вирушає в подорож без попередньої підготовки. Будь-який досвідчений мандрівник знає: до відкриттів слід ретельно готуватися. І допоможе нам у цьому наука географія.

III. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1 Формування поняття «географія»

Географія — наука, що вивчає природу Землі, населення та його господарську діяльність. Слово «географія» в перекладі з грецької мови означає «землеопис» («гео» — земля, «графо» — пишу). Уперше його застосував давньогрецький учений Ератосфен.

2 Завдання географії давніх часів та сучасної географії

Географія давніх часів прагнула відповісти на питання: де? і що?

Сучасна географія намагається відповісти на питання: як? і чому?

3 Система географічних наук (робота зі схемою підручника)

Сучасна географія є системою географічних наук про Землю. Залежно від особливостей об'єктів дослідження систему географічних наук розділяють на фізичну та соціально-економічну географію.

Фізична географія вивчає природу Землі, явища та процеси, що відбуваються на ній. Фізична географія поєднує науки, безперервно пов'язані між собою: землезнавство, геоморфологію, метеорологію, кліматологію, гідрологію, океанологію, ґрунтознавство та багато інших.

Соціально-економічна географія вивчає населення Землі та його господарську діяльність. Соціально-економічну географію складають різні науки, такі як, наприклад, географія населення, географія промисловості, географія сільського господарства та багато інших.

Особливе місце в системі географічних наук посідає картографія — наука про карти, методи їх створення та використання.

Новим напрямом географічної науки є геоінформатика, що створює та використовує географічні інформаційні системи (ГІС).

Висновок 1. Унікальність географічної науки полягає в тому, що вона вивчає і природу, і людську діяльність, і весь світ загалом.

Отже, її дослідження є всебічними.

4 Що вивчає курс «Загальна географія» (ознайомлення зі змістом підручника)

Робота в групах

Кожна група отримує завдання ознайомитися з тематичним змістом певного розділу підручника та з'ясувати, що є об'єктом його вивчення. Висновки груп учитель записує на дошці.

Висновок 2. У 6 класі з курсу «Загальна географія» ви дізнаєтеся про мандрівників та їхні відкриття, навчитеся розуміти «мову» географічних карт, відкриєте для себе особливості оболонки нашої планети — літосфери, гідросфери, атмосфери, біосфери; ознайомитеся з розташуванням і культурними цінностями народів нашої планети.

5 Джерела географічних знань

Географічні карти та друковані видання (підручники, посібники, довідники, енциклопедії, журнали, художня література), мультимедійні джерела (теле- і радіопередачі, відеофільми, навчальні комп'ютерні ігри, Інтернет), музейні експозиції, власні спостереження тощо.

6 Значення географічних знань у житті людини

Приєм «Мікрофон»

Учні по черзі наводять приклади необхідності географічних знань для людей різних професій та власно для себе.

IV. ЗАКРІПЛЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ

1 Прийом «Бліцопитування»

Як дослівно перекласти слово «географія»?

Кого з давніх учених називають «батьком географії»?

Що вивчає фізична географія?

Що вивчає соціально-економічна географія?

Чому географія не втратила свого значення з давніх часів і до наших днів?

Мандрівка в Інтернет

Учитель пропонує учням самостійно знайти в мережі Інтернет інформацію про географічні науки:

кліматологію;

геоморфологію;

грунтознавство;

гідрологію тощо.

V. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

Рефлексія

Висловіть свої враження від першого уроку географії, починаючи речення з фраз:

Я дізнався...

Я навчився...

Мені сподобалося...

Мене здивувало...

Заключне слово вчителя

Географія — це наука, що вивчає природу Землі, населення та його господарську діяльність.

Сучасну географію складають багато наук, які об'єднують у два напрями:

фізичну географію;

соціально-економічну.

Щоб успішно вивчати географію, бажано користуватися різноманітними джерелами географічних знань, багато читати та опанувати навички роботи з комп'ютером.

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Опрацювати відповідний текст §1 підручника.
2. Скласти список книг з географії, які є вдома.
3. Знайти будь-яку газету (можна електронне видання), виписати географічні терміни та назви.
4. Зробити картку «Світлофор» (один бік — червоний, другий — зелений).